

Venundetur. i. vendatur et pdu. penulti. vbiq; scz banc fillabā de. preterq; in prete rito. sic t; circido t; pessundo. **M**achinor machinaris cor. me. in trissilla. dicitur hic cogitare malum vel astute insidiari. **E** qui bus due partes sunt. **O**bstupefacti. i. mul tū admirati. ab obstupefio fis. **D**olior moliris est cū difficultate conari. machina ri. parare. fabricare. ecce cogitare. disponere ingeniose. vel cū difficultate aliquid facere q̄r te siuga. **D**einceps cor. me. i. pla. Recido dis. di. a re et cado cadis me. cor. in trissil tam in se q̄s in participio. i. iterū cadere v̄l simpliciter cadere. **C**apitulum. xliij. **P**ancillū. i. aliquatulū adiectiuū a pa ulus paula paulū descendūt diminutiū. s. paululus et pauillus. **H**ec storat storac. me. pdu. in obliquis ēspecies resine odo/ris iocūdi. diciferiā arbor storax vñ fluit. **T**ecterebintus terebinti. est arbor cui⁹ re fina vocaſ ſimiliter terebintus. **L**omedo dis. comedi comedere comestū vel come ſum me. cor. in presenti. sed pdu. in pretito et supino. et ɔponit a con t; edo edis n mi tata in m et comesum comesu u mutata in o t; adita ſit ſit messo ſas. i. māducaſ vñ ſil māducaſ vñ comessuri. i. comesturi. **P**a bulū li. me. cor. ē nutrimētū. **C**ap. xliij. **A**ugurior is. velaugurio as. est diuina re et maxime in garritu auīn. Auguroz ars etiā inueniēt deponēs me. cor. v. **O**nidijs. Nāq; dies aderit quā nō procul auguroz elle. et inuenitur etiā in voce actiua p eod v. **V**irgilijs. Et reor et si quid viri mēs aii gurat opto. **H**oc flagicūtū. dicis dedec t; pcam et fīm Isido. quidq; agit in domita cupiditas. **I**nde flagiosus ſa. ſum. i. libi dinosus viciosus turpis criminosis. In noxius via. xium. i. ſine noxa hoc ē ſine cl̄ pa. **O**bteſo dis. di. obtentū vel obtēſum est obducere. opponere. obiūcere. obtexere obuelare. obumbare. **P**ropius. i. magis prope. **H**uggero ſuggeris. gessi. gestum geltu est ſubmittere. ſubſternere. ſubminiſtrare. iudicare. dicere. ſuadere.

Capitulum. xlv. **Q**uantotius penulti. cor. id est valde cito. **P**roferri id est dari vel representari. **I**ndustrius **C**apitulum. xlvij. ria. xium. id est strenuus et expertus. In graueſcere famēs dicitur quādo valde op/primēt et grauat. **E**rarium erām est locū vbi reſeruatur pecunia.

Capitulum. **P**ertinax pertinacis omnis generis dicitur qui non potest reuocari a proposito me. cor. in rectis et produ. penulti. in obli quis. **J**uda cōmuni accentu proferatur. ſe vltima graui. **H**ec leena leene med. pdu. **H**oc femurris. med. corrept. in obliquis. **H**oc litus litoris med. corrept. i obliquis. **A**ccubans dicitur quasi iuxta cubas me. corrept. **T**ributū tributi me. produ. **H**ec cerastes ſtis. et hec cerasta rafte. ē ſerpens babens cornua in capite ſimilia cornibus arietinis. totu; corpus tegit arenis nec vul lum indicium ſui preberniſi ea parte qua aues vel animalia capit ſedentes ſuper eſi. **H**ic coluber colubri me. cor. est quidā ſerpens diligens vimbram quādi coles vmbram. **J**urgor garis. est rixari. reprobēde/ re mordaciter. **L**ōgrego congregas med. cor. ſemper quando est trissilla. **L**ondita id est ſepulta ſiue poſita med. cor. ſi. quādo vero cum tali vocabulo adduntur aroma/ta produ. med. a condioris. quarte cōm. **L**ondirent med. pro. **C**apitulum. xli. du. condire id est ſoporare et dulcorare. et per ſimilitudinem mortuorū corpora con diuntur quādo aromatibus inanguntur. **S**epeli me. cor. Natu. hic natus na/ tui dicitur natuicas. **S**ita est. id est poſta est. **H**ic comitatus tuis. tui. est ſocietas i via. Impreſentiarū. i. in presenti aduerbi ūmē ſeporis vel loci penul. produ. **H**etue re penul. cor. **H**ic loculus loculi me. cor. est paruus locus bursa et feretrum. **H**uper libro Exodi.

Nec ſunt nomi/na filiorum israel tē. **D**ic Exo/ dus di. med. cor. ab ex et odus quod est via ſecondūtū grecos hebraice au tem helleſimoth. latine vero exitus appella tur. naz. helle id est hec. ſimoth id est nomi na. vnde helleſimoth ſonat i greco hec no/mina. **I**ngruo ingruiſ dicitur iminere in ſtare et maxime i malo. **O**bstetrico tricas. dicitur naſcentem puerum ſuſcipere ac leſ niter tractare penul. produ. **O**bstetrici obſtetricis med. cor. in rectis et penul. pdu. in obliquis dicitur mulier habens obſte/ tricandi off. cium. **A**ccerſitus accerſita ac/ cerſitum penul. produ. id est vocatus. **C**apitulum. **v**

Exodus

Dicit hec et hoc elegas tis. media cor. dicit valens excellens nobilis utilis pulcer bonus. Hec fiscina ne. me. cor. dicitur ras vimineum in quo exprimit caseus cuius diminutiuum est fiscella le. et fiscinula le. v. Sunt et caseoli quos iuncea fiscina sic cat. Hic scirpus pi. est spes iunci q est planus sine nodo. et incipit ab littera fm. Si doz et papi. Un fiscella scirpea fuit capsella de iuncis cōtexta quā liniuit bitumine. i. superinduit quadaz specie terre tenacissime. Hoc carectū nī. est locus ubi crescunt carices. i. herbe acute et dure sparco similes. Nec caris cis. vel poti⁹ caret cis. med. cor. in obliquis. Hic alueus aluei me. cor. dicit locus flumis. Hectrepido inis. me. produ. in rectis. i. semita ripaz. et ponit p cauerna. Itē pro ciuitate et pro extremitate altaris et dicit aliqui ipm propiciatoriū. Hic papirio onis. dicit locus ubi crescit papiri. et hec papirus ri. me. pdu. dr̄ qdaz spes iunci. Vagio gis. quarte coniuga. est plorare. et est proprie parvulorum. Supuenere. i. superuenient penultima produ. Sephora re. media corrept.

Capitulum. viii.

Dic rubis bi. est lignū spinosum cuius fructus et virgula rubet. hec arbor a grecis dicit morus. Educo cis. tertie piuga. me. produ. i trissilla. Educo cas. pme piuga. facit triū. Visito ras. me. cor. i trissilla. cū suo participio pntis tpis. Hoc hospita te. me. cor. Approprio as. i. appropiatio as.

Capitulum. viii.

Tolu b̄ri. me. cor. Daurio hauri hau si. est extrahere. Eloquēs me. corre. Fabri⁹ cor caris. me. cor. in trissil. et est deponens. Hoc ostentūti. dicit monstrū siueres admirationē faciēs. Hoc diuersorū r̄i. dicit locus ad quē aliquis aliqua necessitate dis uerit.

Capitulum. vii.

Dic exactor toris. dicit importunus et iniustus petitor. v. Exigit etpellit exactor q pficit atq. Itē dicit exactor querēs aliena proterue. Hicubi me. cor. id est si alicubi. aduerbiū loci.

Capitulum. vi.

Dic ergastulum li. dicitur carcer. Hic et hec patruelis patruel' penl. prod. dicitur filius vel filia patrui.

Capitulum. vii.

Dicit et hec propheta prophete multa signat. sed hic propheta dicit plocutor quasi p alijs loquēs. Maleficus malefica cū.

vel hic maleficus ci. dicit incantator et pe. cor. et oia noia similia cōposita a facio quā do a mutat in i. Sacrifico cas. cor. penl. et sic oia verba cōposita a facio a mutata i i. Comenda ergo memorie de noib⁹ r̄er bio. talia noia ligneus et late⁹ si veresunt latina cor. med. siue penl. Eleuo uas. me. cor. semp tam in se q̄s i principio. Et hoc seruat leuo leuas cū oib⁹ suis cōpositis. Hic circūitus tus. cui. semp cor. rip. penl.

Capitulum. viii.

Ebullio lis. produ. me. per positiones duplices l. i. extra emittere. et ponit hic transi tie. Depcor me. cor. in trissil. Abigantur i. amoueatur et procul a te agant. Hic ager geris. med. cor. in obliq⁹ dicit hic congeries aceruis siue mōticulus. Immēsus sa. sum. quasi sine mēsura. Hec cinifes fis est musca minutissima aculeis pmolesta. p qua septuaginta interpres trāstulerūt ci nomiam.

Capitulum. ix.

Hec vesica ce. produ. me. Turgēs tis. omis generis dicit qd̄ in tumorē siue in inflationē cōvertit. a turgeo turges si sum. Desino nis. me. cor. in trissilla. preteris in preterito. i. cesso. Hic folliculus li. ē theca frumenti vel lini vel cuiuslibet alterius rei. que granū continet inuolutum.

Capitulum. x.

Corrodo dis. me. produ. tertie piuga. Aduerto tis. i. separare se retro querere et descendere. Deuoro ras. med. cor. in tris. Ventus vrens id est calidus ab vro vris vssi vstum. Densus sa. sum. id est spissus et palpabile.

Capitulum. xi.

Huc tio tis. tiui vel mutu dicitur mur/ murare ad modum mutor̄ vel velle loqui et nō audere et transfertur bic ad canes

Capitulum. xii.

Hic postes postis dicit quasi post ostium stans ubi scilicet firmatur ostium inferius. Hoc superliminare ris penl. produ. dicitur superius limen qd̄ ex transuerso ponitur super ostium a super et liminare. Agnus anniculus dicitur agnus vni⁹ anni penl. corrept. A nimis ma. mū. me. cor. dicit pa nis nō fermētatus. Hec lactuca ce me. produ. Intestinus na. num vel intestinū ni. penl. pdu. dr̄ qd̄ est in intiori parte aialis. Hoc monimentū ti. a moneo nes dr̄ amo nitio et illō p qd̄ amonemur et ad memori am reducimur. Eadem med. pdu. v. In reliquis eadem facit ablatiūus eadem.

Dic et hec indigena gene, penul, correps, dicitur de genitus scilicet terrigena. **H**ec yspus p. med, prods scdm meliores autores, e herba humilis. **C**ustos dis, in trissilla, pdu, me. **L**egitimus ma, mū, dicitur qd fm legē datū est ad seruandū Colonia nie, penl, cor, diciē habitatio. **R**ite, i, recte et fm morē. **C**apitulum xiiij.

Vesceris me, produ, i futuro, vescor sceris, i, comedo dis, regit ablatiuū. **O**ccido ex ob et cedo quod est ferire et incidere, sp pdu, me, in trissilla, tam in se q̄ in partici, et oia p̄posita ab hoc verbo cedo producūt banc fillabā ci. **I**molo las, semp cor, med, in trissilla. **R**edimo mis, demi, cor, me, in p̄nti et prods, in p̄terito. **C**apitulum xiiij.

Castrametor taris, produ, hac fillabāz me, i, castra siue tentoria ponere, et possūt esse due partes, nam metor taris, pōt rege re accusatiuū i eodē sensu. **D**agdalū me, cor. **V**olnimus cor, penul, in p̄terito, et sic abbrevia banc fillabā uī aū mus i om̄i p̄terito. **E**leuo uas, me, cor.

Capitulum xv
Precino nis, nui, precentū, i, aū alios canere me, cor. **C**apitulum xvi.

Inferant, i, intus ferant me, cor. **M**usitas, i, cū silentio murmurare, me, cor, in trissilla. **D**urmuroz aris, med, correps, ali quando est neutrū aliquādō deponens. **H**ec coturnix cis, penulti, produ, in obliquis est anis regia quā Josephus origiā vocat grecus ortogametrū, hec patif morbū caducū sicut homo. **P**ilum li, v̄l hic pilus li, dicitur instrumentū quo teq̄s aliquid in pila vel in mortario. **T**undo dis, tutudi tunsu tunsu, est p̄cutere, verberare, cōcidere, cōfringere, cedere. **I**nde tunsu sa, sum, secundū illas significaciones. **H**ec pruina ne, me, pro. **H**omoz quē Joseph⁹ assariū vocat decima pars est eph̄i, vel go morz dicitur mensura quinq̄s sextariorum, alibi dicitur quod est mensura triū modiorum. **S**cateo tes, scatuī sine supino diciē fluere, emanare, erumpere, ebullire. **H**oc coriandrū dri, est quedam herba quā Ildorus enumerat inter olera odorata cuius semen est candidū et minutum. **H**ec simila le, me, cor, est farina candidissima.

Capitulum xvij.
Iurgogas, et iurgor garis, id est ricari et litigare. **I**nde iurgatus ta, tum. **A**nde iurgiū gh, dicitur siue p̄tēto. **L**azarip

est extendi et ampliari. **L**assari aut p̄ duplex si ē fatigari. **C**apitulum xvij.

Olocaustum olocautū dicitur sacrificium. Ab olon quod est totum et cauma causatis, quod est incendiu quasi totū incensum. **P**rouideo prouides prouidi pulsuz cor, med, in trissilla, et sicevideo cū omib⁹ suis compositis corripit hanc fillabam vi nisi in preterito et supino. **T**ribun⁹ ni, me, produ, dicitur qui est super mille, v. **T**ribule tribunus habet et grece ciliarcha votus. **H**ic centurio omis, dicitur qui est sup centū. **D**ecanus ni, med, produ, dicit qui est super decem. **C**apitulum xix.

Peculium lī, est pecunia propria super quā non habet potestatē paterfamilias. **H**ec buccina cine, est species tube a bucca et cano nis, dicta med, cor. **L**ago gis, xi, vel gui, ut quidam dicunt proprie ē tu, barum. **N**ico cas, cui, proprie est resplendere. **H**oc fulgur guris, med, cor, in obliquis. **P**erstrepo pis, pui, pitū, i, resonare, et cor, med, in trissilla. **P**rolixius id est lo, gius. **V**ertice me, cor, hic vertex verticis.

Capitulum xx.
Hic et hec sculpis et hoc sculpitile me, correps, dicitur quod sculpitur siue celatur celte. **M**izelotes tis, med, prods. **I**nsonstis, omnis generis dicitur innocēs et sine culpa, et dicitur ab in quod est non et sons ror qd est nocens. **E**chorris, id ē adlie raris. **P**acifica erant sacrificia que siebat pro pace data vel danda. **C**apitulum xxi.

Dīs, i, sacerdotibus. **G**ubula le, me, cor, est instrumentū ad suendū sotulares. **D**espondeo des, di, i, despōsare. **P**er idū striā, i, per studiū et deliberationē. **A**abortū fecerit, i, filiū mortuū. **H**ic abortiuua, nū, pd, pe. **H**ic et hec cornupeta te, penl, cor, dicitur qd cornu percutit. **A**b heri dues sunt ptes. **A**udiosteri aduer, ipsi, i, nūc ē dies tertii. **M**elto tas, ē puniū i pecu. **D**e pasco sceris, depast⁹ nia. **C**ap. xxiij. sum, i, pascendo corrodere et vastare. **A**d deos, i, ad sacerdotes. **P**reter, i, nisi solido Exactor cotoris, mascu, gene, id est impotens peritor. **U**rgeo ges, v̄si, id est constringo gis.

Auersor auersaris, id est detestari odire et reprobare et regit accusatiuum. **E**xco cas, producit medium in trissilla, et sic omnia composita a ceco cas. **C**ontero cōteris triui, tritum, corripit me, in p̄senti, et

Exodus

produ. in preterito et supino. **H**ic scrabro
bronis me. pdu. in obliquis évermis qui
nascit de putridis carnibz equoruz. **R**edi/
gat. i. cōuertat. Redigo gis. digi me. cori.
in trissil. in pñti. sed produ. in pterito. **N**ō
inibis. i. nō firmabis cū cis fed². **L**a. xxiiij
Hic crater teris. me. pdu. in obliquis.
z hec crathera tere. etiā me. pdu. est quod/
dā vas vinariū. **H**ic saphirus ri. me. pō. ē
lapis preciosus similis sereno celo q̄ pcus/
sus radijs solis ardente emittit fulgozem.
Inde saphirinus na. nū. dicit ad saphirū
pertinēs pe. pdu. **L**plim xxv.
Ultroneus nea. neum. i. spōtane² nea.
neu. **H**ota q̄ ia cinctus est aerei coloris.
Purpura sanguinei coloris. **L**oct² flam/
mei. **B**issus niuei. **H**ic iacinctus ti. est la/
pis habēs cerulei colorē. Item hec iacin/
ctus est herba habens purpureuz florem.
Item iacinctus est nomen pueri. **U**nde
iacintinus na. num. a flore vel lapide ē co/
loris purpurei. cerulei. z aerei. v. **F**los ē ia/
citus lapis est iacinctus et homo. **L**ū sic
vtroq̄ bonus. melior. tamen est vir vtroq̄
Hec coccus ci. est tinctura medium tenēs
inter rubeum et croceum. dicitur autē coc/
cus aliquando in mal. pro panno rubeo
qui dicitur bis tinctus vt magis colore tur
Hec bissus si. est genus lini candidissimi
et mollissimi. **H**ec rubrica ce. med. produ.
est quidam color rubeus. **R**ubrico. cas.
me. produ. est rubrica designare v'l rubru
facere. inde rubricatus ta. tum. **N**elles ia/
cinctine id cerulei vel aerei coloris. **T**he
thim est nomen mōtis et regionis et arbo/
ris. que arbor est similis spine albe in foli/
is. et est lignum leuissimum imputibile z i/
tremabile. **C**oncinno nas. per duplet n.
est cōmiscere ordinare. preparare z cōpo/
neres sicut hic. **H**oc thimiamatis. produ.
penul. in rectis singularibus. in ceteris au/
tem cor. est compositio ex pluribus specie/
bus. **E**phod. z rationale. vestes erāt sacer/
dotales. **H**oc sanctuariū arī. dicitur taber/
naculum. **H**ic semis semissis dicitur me/
diū. z qñq̄ inuenitur indeclinabile. est
etiam semis fm quosdam pondus sex vñ/
ciarum. **H**ic vectis tis. dicitur quo aliqd
vehitur et portatur. z sic vectes erāt ludes
in circulis posite ad portandum archam.
Testificatio posest intelligi lex vel matie
deuteronomiū. Propiciatoriū dicebatur
tabula posita super archam et dicebatur ora

culum. q̄r inde responsa dabat dñs. **H**ic z
hec productilis z hoc le. dicit qđ tonsioni
bus malleoz est productū. **C**ompigo gis
compegi est coniugere cōglutinare forma
re. **H**ic et hec interrasilis z hoc interrasile.
dicitur interpolatus celatura sine sculpi/
ra et plano planū enīm inter celaturas q̄si
rasum videtur et cor. penul. **S**ubuehen/
dus da. dum. idest portandus da. dum.
Hoc acetabulum li. est vas quo accētū offe/
rebatur. et sic est per simplet c. per duplex
aut c est vas quo acceptabantur liquida q̄
erant offerenda et q̄ non cor. penulti. sic et
thuribulum z phiala z ciatus cor. penul.
vel med. **H**oc libamen libaminis me. pro/
du. in rectis singularibus dicit oblatio de/
liquidis. **D**uctile me. cor. **H**oc hastile ha/
stis me. pdu. pro stipite candelabri. **C**ā/
delabrum cor. penul. **H**ic calamus cala/
mi me. cor. pro canna. **H**ec sperula le. dici
tur parua rotunditas volubilis quasi di/
midij circuli sicut solet fieri in cathedris z
in arcis. **T**alentū talenti est triple minus
libaz me diū. lxxij. librarum summū cxx
Clumarius ria. riū. **C**apitulū. xxvi.
dicitur opus acu factum. nam quadā lin/
ga pluma dicitur acus. **H**ec ansa anse di/
citur auris per quam vas tollitur. et corti/
na cortine connectitur. **I**nde hec asula le.
med. correps. dicitur parua ansa. **H**oc sagis/
agi est pannus asper de pilis caprarum.
Lilicinus na num penul. produ. **H**ec ba/
sis basis. dicitur quod supponitur tabule
vel colūne. **V**ergo gis. si. sum. est tendere
sine quasi declinare. **C**opago gnis. z hec
compages gis. produ. me. vtrobic̄ est cō/
iunctio. **S**upputatus ta. tum. i. numerat/
us ta. tum. **H**ec lamina ne. me. cor. ē fru/
strum latum auri vel argenti a lama me qđ
est latum. **C**apitulum xxvij.
Hic lebes tis. med. produ. vas ē eneuz.
Hic forceps pis. me. cor. est instrumen/
tum fabrile quo tenetur ferrum ad fabricā
dum vel ticio ad ignem meliorandū. **H**ec
fuscina ne. me. cor. z fuscinula le. pe. cor.
est instrumentum. s. tridens qua riūtūr pi/
scatores ad pisces capiēdos. z cocci ad car/
nes de caldario extrahendas. **C**oncaus/
ua. num. med. correps. **H**ec arula arule se/
cundum bebitos erat quasi arciūcula si/
ue sulcus in medio altaris posita vñq̄ ad
quem locum altitudo craticule pertinge/
bat. et corri. med. **H**ec celatura celature. i.

sculptura penul. produ. Oppando dis. i. circuextendo. Inde oppanlus v'l pot' op/ passus sa. sum. **C**apitulum xxviiij. **F**ungor geris. functus sum es est med' cor. est vti. et regit ablatuum sicut fungor officio. **H**ec cedaris ris. me. cor. est mitra. **H**ic balteus tei. med'. cor. est cingulū latū et quasi reticulatū. **P**olimitus ta. tum. pe nulti. produ. est opus variū quasi guttis distincū. **O**nichinus ni. cor. penl. Que/ re expositionē onichini in expositione se/ cundi capituli genesis. **H**ic gēmari' rī. ē ille qui operatur de gēmis. et gēmari' ria. riū. dicit quod ad gēmas pertinet. **H**ic vncinus ū. est instrumentū ad retrahen/ dū vel ad tenendū med'. produ. **H**isardi us dī. est gemma coloris rubei admodū terre rubee in cuius pñtia onix qui mltas habet proprietates nocivas nihil nocere potest. **Z**opaziū ū. mas. ge. vel topazion indeclinabile est gemma ex virenti genere omnis colore resplendēs. gēma ē amplis sima et maxima de qua reperi facta statua quattuor cubitorum. duos colores habet et auro et etherea claritate lucens maxime quādo tangit a radio solis. s. oīm aliarum gēmarū superans claritatē. quam si polis obscuras si nature sue relinquis clarior ē. valere dicitur cōtra lunaticā passionē. flu xum sanguinis restrigit. et emorroidas pa tientibus subuenit. **F**eruentes vndas cō pescit et ebullire eas nō permittit. irā sedat et tristiciā et valet contra noxios motus et contra frenesim ac contra mortē subitane am. formā habet specularem. **H**isimarag dus di. gemmarū oīm virentiū obtinet et pñ cipatū. nec eius viror in sole aliquo modo obscuratur vel obumbratur. **S**culpentū ocalis nulla gēma gratioſior est cuius corpus si extensem fuerit et expassū. siue politū m ad modū speculi ymagines red / dit. ex se generat radium quo virore tingit aerem circūfusum. collo suspēsa curat mor bum caducū. visum conseruat et confortat lasciuos motus compescit reddit mēoriā. valet etiam contra illusiones et fantasmatā demonū. **H**ic carbunculus li. lapis est preciosissimus sic dictus. quia quasi carbo est ignitus. **L**uius fulgor nec nocte vi citur. lucet enim in tenebris adeo ut ad o culos flammas vibrat. **H**ic saphirus ri. med'. produ. gemma est cerulea sereno celo simulata in colore per sui excellentiam gē/

ma gēmarum vocatur. nam corpus vege/ tat integra mēbra preseruat. stellam habet reliquē. per cuius refulgēiam eins vir/ tus indicatur. virtutē habet recōciliatiūā discordium. caloris innaturalis rep̄suaz fluxus sanguinis restrictiūā. tumoris et in flature sedatiūā. vim habet veneno cōtra riam. venenositatis antracis expulsiuam vim etiam habet visus conservatiūā et vlc/ erum curatiūā. gemma est amatrix casti/ tatis. vnde qui portat eam caste vivat ne eius virtus per immundiciā impeditur a suis effectibus. tollit inuidiam. expellit tumorem facit audacē et victorem. confir mat in bonis animū. et mitē facit et humi lem atq; benignum. **H**ic iaspis iaspidis med'. cor. in obliquis. ē lapis viridis sma/ ragdo similis. sed grossioris simpliciter est coloris. et multos etiam habet colores alios intermixtos. cuius virtus est repr̄se re febres et ydopisim in his qui gestat ip sum. iuuat parturientem fugat fantasma/ ta. et inter pericula facit hominem tutum. interiorem refrigerat ardorem. compescit fluentem sanguinem et sudorem. luxuria/ cobibet. visum acuit et confortat. malefi/ cīs et incantationibus resistit. efficacior est in argento q̄ in auro tot creditur habe re virtutes quot habet diuersas venulas et colores. **H**ic ligurius liguriū ē lapis ele ctro similis in colore dictus secundū. **I**si/ dorum a lince bestia. et cuius urina inter arenulas generatur. virtus eius ē paleas attrahere valet contra dolorem stomachi restringit fluxum ventris perturbati. icte/ richs et discoloratis perditum colore resti tuit. **H**ic achates tis med'. produ. est gemma nigra habens albas venas. dicit autē quidam creticus cum venis ceruleis. qui dam indicus varius cum guttis sanguine is. creticus mutat pericula. gratum facit et placentez et persuasorem et facundū et vi res confert. **I**ndicus visum souet. contra fitim prodelt et contra venenum valet. et accēsio eius odorifera est. **H**ic ametistus ametisti lapis est indicus qui inter gemmas purpureas obtinet principatum. vt dicit Isidorus. **E**st autem ametistus colo re purpureo et fiolaceo permixtus quasi rosa nitens et leuiter fundens flammicu las quasdam et emittens. Alterum ei⁹ ge nus descendit ad iacinctum non ex toto igneus sed vini colorem habens. **S**ed vt

Exodus

dicit **Diascorides** purpureus nobilior et
vtilior est alij cum quinq̄ sint eius speci-
es. Nam virtus eius est contra ebrietatem
et facit vigilem et malam repellit cogitatio-
nem et bonum confert intellectum et inest ei
mollicies ad sculpendum. **Hic** crisolitus ti-
penultima corrept. est lapis ethiopicus ut
aurum lucens et ut ignis scintillans mari
in colore est similis declinans ad vitrorem
in auro positus et in sinistro lacerto porta-
tus dicitur terrere demones et facit fugare
iuuat contra tumorem nocturnum et me-
lancoliam minuit et repellit. et confortat
intellectum. ut dicit **Diascorides**. Crisoliti
ti quedam species est. scilicet **Crisolumfis**
cuius color de die aureus. de nocte vero igne
us indicatur. Est et alia species crisoliti q̄
dicitur **Crisolentus**. colore aureus. eius
aspectus de mane pulchrior est. deinde he-
betatur eius color et est ignis capacissim⁹
q̄ si iuxta ignem fuerit citius inflammatur.
ut dicit **Iudorū de gemmis aureis**. **Hic**
berillus berilli. lapis est indicus et in viri-
ditate smaragdo similis. sed cum pallore.
Holitur autem berillus ab indis i sex an-
gulas formas ut coloris hebrudo recipi-
sione angulorum excitetur. Alter politus
non haber fulgorem. secundū **Diascoridē**
inter berillos qui magis paller melior est
virtus eius est contra pericula hostium et
contra lites reddit inuitum et nature in-
genium bonum adhibet et valet contravi-
cia epatis et contra suspiria et eructationes
bumidos oculos sanat manū gestatis exu-
rit si solis oculo opponatur hominem vi-
uiscat et amorem diligit coniugalē. **Hic**
autem hec margo marginis media corrept. in
obliquis. est extremitas cuiuslibet rei vel
loci. **Hec** vitta vitre est insula qua sacerdo-
tis caput ligatur. Item vitta est que crini-
bus innectitur qua fluentes religantur ca-
pilli. Item vitta est qua corona vincifin-
istar vitis ligantis. **Hic** et hec textilis et hoc
textile. media corrept. dicitur quod facile te-
xitur. **Hec** thiara thiare media producta
est corona sive mitra. versus Duidij. Tēs-
pora purpureis temptat velare thiariis.
Bissinus na. num. media corrept. secundū
autores dicitur quod de bisso est. id est li-
no candidissimo. **D**alapunica sunt po-
ma granata. punicus punica cum. media
correpta prouincia punicea. **Hoc** femora-
le femoralis et hoc feminine feminalis di-

cuntur brace. **T**riplum xxx.
Hec crustula le. media corrept. est genus
panis absq̄ fermento in similitudine cru-
stule indurate oleo conspersi. **Hoc** lag-
num lagani media corrept. est panis latus
et tenuis non conspersus sed latus eleo.
Hic ritus ritui est mos. Initio as-
id est consecro consecras. Juxta basim id
est inferiorem partem. **Hic** ren renis. vel
ren renis. Incensus sa. sum. id est com-
bustus combusta combustum. **Hoc** fru-
stum frusti est pars sive pecia. Concus-
sa. sum med. produ. dicitur per partes di-
uisus. **Hec** aruina aruine est pinguedo.
Pluraliter hec vitalia vitalium dicuntur
intestina. **Hic** armus armi est humerus.
Hec torta torte et tortula tortule gen⁹ pa-
nis est sic dicti. qui alibi collirida dicitur.
Vestibulum vestibuli est locus ante fores
qui dicitur porticus vel atrium. **E**xpiō ex-
pias est perfecte piare. purgare. mundare.
piū facere. **U**lq̄ hec expiatio onis. dī pur-
gatō mundatio pia factio. et hoc expiamē
expiamīnis idem. **Hic** est genus mēsure
quedicis sextarius. **L**apitulū xxx.
Adoleo adoles adoleui vel adoleui ado-
letum vel adolitum media correpta in tris
fillabis dicitur cremare. comburere. incen-
dere et crescere. **Hoc** thymiamatis. pe-
nulti. producta in trissilla. erat quedam cō-
positio ex diuersis speciebus. quam sacer-
dos super altare thymiamatis adolebat.
Hic girus giri dicitur circumitus **Frago-**
gras. est redolere. **Hoc** libum libi dicitur
sacrificium de liquidis. et libare est sacrifi-
care liquida. Recensitus recensita situm.
penultima prod. id est numeratus si venit
a recensio recensui quartae coniugationis.
Si autem veniat a recenso rec-
ens recensui tertie coniugationis. tunc cor-
ripit penultimam in eodem sensu. **Hoc**
labium labij ponitur bic p̄ concā magna
erea ad lauandum. **Hoc** cinamomum mo-
ni penulti. producia inter species aroma-
ticas enumeratur. cortex eius in modum
canie est rotunda et gracilis. **Hic** calam⁹
calami media corrept. est arbor aromatica
de qua **Iudorū** **Calamus aromaticus** a
similitudine calami visuali vocatus simi-
lans gustu casiam cum leui acrimonia re-
mordente. **Hec** casia casie ē arbor aroma-
tica virga robusti corticis. et purpureis fo-
lijs. est etiam virtutis cinamomi sed potē

gia inferior, et scribitur p simplex s. fin aue.
Quid? Quo simulat casias et nardi leuis
aristas. Hec stactetes, e gutta arboris mir
rescilicet genus preciose resine et est idem
quod mirra. Hec onica ce media corrept.
est ostrea parua suave redolens magnitur
dine humani vnguis, et dicitur alio nomi
ne vngula. Hoc galbanum bani, et hic gal
banus ni. media corrept. est lacrima cuius
dam herbe similis ferule grana habet fa
bas, ut granum fabe glutitum tussi mede
tur de alto cadentium conquassationibus
subuenit epilenticis utiliter adhibetur fu
migium eius serpentes excludit. oleo mix
to perunctum vim serpentis non admit
tit. oleo splendido mitem et a serpentibus
comestum ipsisdem infert necem. dolorē dē
tium impositum tollit. Papias dicit q̄ ē
sucus ferule super hunc locum dicit q̄ gal
banum est sucus ferule, et nascitur in syria
optimū est cartilaginosus et minus ligno
sum cuius odore fugantur serpentes. Lu
canus v̄sus. Hoc epulum stridet pegrina
q̄ galbana sudant. Unguentarius r̄j. est
qui facit vnguenta. Contōdo dis. di. con
tussum vel contusum est terere in mortari
olo siue cōminuere. Hoc aroma tis media
produ. in trissilla, est species odorifera pe
nultima correpta in obliquis.

Capitulum xxxi.

Faber bra. bruz. dicitur quod ad fabrū
pertinet. Inde fabre aduerbiū qualita
tis. Hec basis basis ab hac basi dicit q̄d
supponit collūne vel vasi. Capitulū. xxxii

Fusorius ria. rium. Hic et hec conflati
lis et hoc conflatile pro eodem cor. penul.
dicitur quod per liquefactionē in igne ad
aliquam producitur formā. Callide p̄ du
plex. i. sagaciter et astute aduerbiū qualita
tis. Redire me. produ. quia redeo dis. re
di per vñū d̄ est quarte iugula. Si quo
modo due partes sunt, ideo accentus lon
gus est super hanc sillabam mo. Qui uero
id est potuero. Queo quis quiū. i. possū.

Capitulum xxxiii.

Hora noce feminini generis dicit cul
pa. Hic cultus tui. tui. ponitur hic p̄ vsu
solēnum vestium. Indicas med. corrept.
indico indicas prime coniugationis. Nā
dico dicas prime coniugationis cum om
nibus suis compositis corripit hanc sill
bam di. sed dico dicis tertie cōiuga. pdu.
di. q̄ remanet verbū. Protegā me. corf.

sic cor. ego ḡis hanc sillabā tecū oībū suis
oppositis q̄ remanet verbū nisi aliquādo
sequaf̄ positio duar̄ p̄sonantū vel dupli
cis p̄sonantis. vi proteci protectum.

Capitulum xxxiv.

Precide me. pdu. Hoc instar includit
in se ad prepositionē per se positum. ut in
star prior. i. ad similitudinē priorū. Hic
vertet tūcīs. med. cor. in obliquis est sum
mitas. Ecōtra si est vna pars fin aliquos
me. cor. si sunt due partes duos habent ac
centus. Excidit me. pdu. ab ex. et cedo dis.
Inuocaps me. cor. et hoc seruat voco cas
cū p̄positis nuoco reuoco. Lustodis me.
p̄d. vbi cunq̄ est trissillabū. Innocēs me.
cor. Adoro me. produ. Inibo me. pro. id
est firmabo ex in et eo is. Succidi me. p̄d.
Hic et hec zelotes tis. med. p̄d. ē q̄ magnū
habet amorē in vture vel sponsa. v. Emu
lor inflatur amat iūdet ac imitatur. Hoc
simulacru. cri. penul. cor. est ydolū fin aliz
quos sensibile effigiatū. Vesceris me. pro
du. in futuro. Azimis me. cor. i. nō sermen
tatis. Vernus na. num. a vere. Redimo
mis. me. cor. preterq̄ in preterito. Londū
tur. i. reponunt certie iugatio. Comedit
me. produ. in preterito. Cornutus ta. tuz.
semip me. produ. Sinagogā penul. pdu.
Hoc velamen inis. pdu. me. in trissil. Si
q̄n me. cor. in prosa. id est si aliquando.

Capitulum xxxv.

Hec caterua ue. est cetus siue societas
Hec cortina ne. me. produ. Hoc vestibu
lum li. penul. corrept. dicit portic⁹ siue atrī
um ante fores. Egressaq̄. Demētoq̄. q̄
pro et. et ne pro an semper faciunt sonare
acute sillabā precedente. Hoc dextrale lis
me. pdu. est ornamentū dextre cōmune vi
ris et mulieribus. Inde hoc dextrariolum
li. diminutiu. Neuerant me. cor. i. filaue
rant. Neo nes neuī nerū. i. filare. Jacicuz
et. per ista quattuor intellige lanas istorū
colorū. Hic vermiculus li. ponit p̄ cocco.
nā coccus coccinū et vermiculus ponit
quasi p̄ eodē. Dedicauerūt. i. p̄secrauerūt
Hic carpētarius r̄j. vel carpētarius ria. ri
um. i. faber lignarius. Abierarius r̄j. qui
operat in abiete. Polimitarius dicitur q̄
operatur de polimito. i. vario opere et gut
tato. Plumarius dicitur qui operatur de
aci. Nam secundum quandam linguam
pluma dicitur acus. Incastratura icastra
ture dicitur incauatura lignorum p̄ quam

Exodus

sibi mutuo copulantur, ut patet in extremitatibus asper. **E**xo vis, tertiū textum, ordinare, componere, importat hic.

Capitulum xxxvi

Apolimita penul. produ. Ansa anse, est auricula quedam qua potest vas portari, vel cortina cortine connecti. **N**orderent me, produ. scđe iuga, est. Sagum sagi, ē pānus asper de pilis cap: arum. **A**lecto necris nepi vel netui, est ligare, coniunge re, inserere, innodare. **H**ic et hec, et hoc se mis inuenitur indeclinabile, id est medi dia, diuum. **E** quibus due partes sunt. **C**ō pagem media producta id est coniunctu ram. **H**ec compages compagis. **P**laga ponitur hic pro regione. **H**ic rectis tis, ponitur pro ligno ad modum sudis q̄ po nebatur inter anulos tabularum ut sim firmarentur. **C**apitulum xxxvii.

Adic semis semissis ponitur hic pro modo. Propriatorum siue oraculum dicitur tabula que ponebatur super arcā. **D**uctili media corrept, et hoc serua in similib⁹ nominibus descendenti⁹ a verbis. **C**herubim per m mascu. gene, et pluralis nu meri significat ordines angelorum qui angelī dicuntur in singulari tantum hic che rub cherubis cherubi cherubem o cherub cherube. **S**ed cherubin per n neutri generis et pluralis numeri et indeclinabile. vnum ordinem signat angelorum illorū. **L**abium labii ponitur hic pro ora mense Interasilem penultima correpta id est interplata ex plano et sculpto. **A**ccepta bula id est vasa ad probandum que offeruntur si sunt digna. **C**ati media cor. Fiale media correpta. **T**alami in candelabro erāt partes nodos siue geniculatae ad modum calami que est canna. **S**perula spe rule media correpta forma rotunda ē, et volubilis. **E**quis equa equum, id est equale. **H**oc emunctorum emūctorij ē instrumentum quo temperantur lampades et lucerne. **P**igmentarius pigmentaria tarium dicitur ad pigmentum pertinens. **H**ic pigmentarius pigmentarij, dicitur qui facit et vendit pigmenta. **H**oc pigmentum pigmenti dicitur confessio expiatrix spe ciebus suavis et odorifera.

Capitulum xxxviii.

De speculis mulierum, in circuitu la uatorū fuerunt specula circūposita ut vide reni sacerdotes maculas in vestibus vel in

scipsis et amouerent ad sacrificium intra turi. **E**xcubo bas, media corrept, ē ī custodia vigilare vel simpliciter vigilare. **E**que id est similiter. **T**exere, id est operire, posse, et telam facere. **F**uerem media produc pro fuerunt. In ceremonijs id est in observantia leuitarum. **U**ltra de isto capitulo supra sunt exposita. **C**apitulum xxxix. **H**ec bractea tec, media correpta, est frustum auri extensum vel alterius metalli. **E**xtenuare est subtiliare. **H**oc subtegmen minis, dicitur filum quod sub stamine tegitur. **H**ic palmus palmi sexta pars est cubiti et mensura palme. **P**orro id est sedul certe. **P**enderent produc, me, quia secundū coniuga, est hic. **P**endeo des, pepedi pensum. **U**lta est ligatura, **J**acinctina producit penulti, semper in prosa. **T**extile me, cor. **B**issinus na, num med, cor, tam in prosa, q̄ in versu. **H**ic gemmarius r̄ij, dicitur qui operatur de gemmis et potest esse adiectivum, s. ad gemmas pertinens. **H**ec suppellec leculis, dicitur masaraticū. **H**oc retiaculum dicitur craticula ferrea q̄ ponebatur intra altare concavum. In isto etiā capitulo multa sunt superius exposita. **C**apitulum xl.

Adoletur, i. crematur, adoleo les, adoleui vel adului adoleatum vel adulitum me, correpta in trissilla. **A**plico applicas ca re, me, cor, in trissil, id est parare ad offendendum vel ad aliud faciendum. **C**oram id est presentialiter. **A**doleuit, i. concremat, adoleco les, me, corrept. **I**ngredi med, corrept. **C**oruscare, i. resplendere, et debet scribi per in secunda sillaba, et sus grecismi. **H**ol radiat mucroq; micat fulgurq; coruscat. **H**ecturma me, est societas siue multitudi.

Superlibro Leuitico.

Occavit autem

Doyson et. **L**iber iste dicitur hebraice vagetra, grece Leuiticus. **L**atine sacrificatorius siue offertorius. **H**ic artus artui masculini generis est membrum. **F**ruitum frusti est pars siue pecia. **L**ocident me, produ pro incidere. **S**truis struis femi, gene, est compositio lignorum ad supponendum ignem. **H**oc iccur icoris med, corrept, in obliquis est epar. **A**brent med, produ, in trissilla. **I**ntestina penulti, produ. **H**ec crepido inis, me, pdu,